

สารบัญ

บทที่ 1	ลักษณะการจัดเก็บภาษีจากมูลค่าทรัพย์สิน	11
1.1	การจำแนกประเภทภาษีทรัพย์สิน	11
1.1.1	ภาษีทรัพย์สินโดยทั่วไป	11
1.1.1.1	ภาษีภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ	11
1.1.1.2	ภาษีมรดก	12
1.1.1.3	ภาษีทรัพย์สินสมบัติ	13
1.1.2	ภาษีทรัพย์สินเฉพาะอย่าง	14
1.1.2.1	ทรัพย์สินที่ครอบครอง : ภาษีที่ดิน	14
	(1) ภาษีที่ดินแบบดั้งเดิม	15
	(2) การจัดเก็บจากรายปี	15
	(3) การจัดเก็บภาษีเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ	17
1.1.2.2	ทรัพย์สินที่โอนเปลี่ยนมือ	18
	(1) กรณีการจัดเก็บภาษีจากทรัพย์สินที่โอนเปลี่ยนมือ ชนิดมีค่าตอบแทนและชนิดไม่มีค่าตอบแทน	18
	(2) กรณีการจัดเก็บภาษีส่วนเพิ่มสูงขึ้นของทรัพย์สิน หรือภาษีผลได้จากทุน	20
บทที่ 2	ความเป็นมา โครงสร้าง และสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	23
2.1	วิเคราะห์โครงสร้างกฎหมายและปัญหาที่เกิดจากการตีความ บทบัญญัติกฎหมายและการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงาน	28
2.1.1	การกำหนดฐานภาษี	28
2.1.1.1	แนวความคิดเกี่ยวกับภาษีทรัพย์สิน	28
2.1.1.2	แนวทางการจัดเก็บภาษีจากทรัพย์สิน	30
	(1) การจัดเก็บภาษีจากทรัพย์สินโดยวิธีทางตรง	30
	(2) การจัดเก็บภาษีจากทรัพย์สินโดยวิธีทางอ้อม	30
2.1.1.3	ประเด็นที่พึงพิจารณาในการกำหนดการจัดเก็บภาษี จากฐานทรัพย์สิน	30

2.1.1.4	การจัดเก็บภาษีจากการโอนทรัพย์สิน	31
2.2	โครงสร้างกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดิน	34
2.2.1	การกำหนดฐานภาษี	34
2.2.1.1	ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	34
	(1) การยื่นแบบพิมพ์	37
	(2) การกรอกแบบพิมพ์	38
2.2.1.2	ทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายการเสียภาษี	39
	(1) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น	40
	(2) ที่ดินซึ่งปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง อย่างอื่น	62
	(3) ที่ดินเป็นบริเวณต่อเนื่องกันกับโรงเรือนหรือ สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น	62
2.2.1.3	ทรัพย์สินที่ไม่ต้องเสียภาษี	75
	(1) ประเภทของทรัพย์สินที่ไม่ต้องเสียภาษี	76
	(2) ลักษณะของทรัพย์สินที่ไม่ต้องเสียภาษี	77
	(3) บทวิเคราะห์แนวความคิดและหลักการพื้นฐาน กฎหมายภาษีอากรกับการกำหนดลักษณะ ทรัพย์สินที่ไม่ต้องเสียภาษี	136
2.2.2	แนวทางการวิเคราะห์ความหมายของ “โรงเรือน” หรือ “สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ”	140
2.2.2.1	การวินิจฉัยกรณีตู้โทรศัพท์สาธารณะ	144
2.2.2.2	การวินิจฉัยกรณีสันเขื่อนรัชชประภา	160
2.2.2.3	การวินิจฉัยกรณีสนามกอล์ฟ	171
2.3	การคำนวณภาษี	175
2.3.1	แนวความคิดเกี่ยวกับการคำนวณภาษี	176
2.3.2	หลักเกณฑ์การประเมินภาษี	179
2.3.2.1	แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินภาษีจาก “ค่ารายปี”	184
	(1) การประเมินมูลค่าทรัพย์สินเชิงเศรษฐศาสตร์ และกฎหมาย	185
	(2) แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน	188
2.3.3	บทวิเคราะห์แนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินมูลค่ารายปี ของทรัพย์สิน	195

2.3.4	ขอบเขตการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานในการพิจารณาค่าเช่าที่สมควร	228
2.3.5	การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินตามลักษณะของโรงเรือน	238
2.3.5.1	การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินที่มีลักษณะทั่วไป : ทรัพย์สินรายใหม่กับทรัพย์สินรายเก่า	239
2.3.5.2	การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินที่มีลักษณะพิเศษ	244
2.3.5.3	การประเมินค่ารายปีย้อนหลัง	255
2.3.6	การประเมินภาษีตามสัญญาเช่าโรงเรือน	255
2.3.7	บทวิเคราะห์วิธีการประเมินค่ารายปีของเจ้าพนักงานประเมินจากคำพิพากษาศาลฎีกา	257
2.3.7.1	กรณีการใช้เทียบเคียง	260
2.3.7.2	กรณีการกำหนดค่ารายปีจากการนำค่ารายปีของปีที่ล่วงมาแล้วมาเป็นหลักสำหรับการคำนวณค่าภาษี	266
2.3.7.3	กรณีการใช้ค่าเช่าที่ดินเปล่ามาคำนวณค่ารายปี	269
2.3.7.4	กรณีการนำสัญญาเช่ามาพิจารณากำหนดค่ารายปีในกรณีที่มีการให้เช่าทรัพย์สิน	273
2.3.7.5	กรณีการถือเอาค่าเช่าตามมติของคณะรัฐมนตรีเป็นเกณฑ์	279
2.3.7.6	กรณีการนำสัญญาเช่าช่วงมากำหนดค่ารายปี	280
2.3.7.7	กรณีการใช้วิธีการประเมินที่คำนึงถึงดัชนีราคาผู้บริโภคของทางราชการประกอบกับสภาพเศรษฐกิจ	283
2.3.7.8	กรณีการใช้ราคาเช่ามาตรฐานกลางเป็นเกณฑ์การประเมิน	284
2.3.7.9	กรณีการนำภาวะค่าครองชีพมาใช้พิจารณากำหนดค่ารายปี	292
2.3.7.10	กรณีการพิจารณาจากค่าใช้สิทธิในสัญญา	294
2.3.7.11	กรณีการใช้การเทียบเคียงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	295
2.3.7.12	กรณีการใช้การเทียบเคียงจากข้อมูลดัชนีค่าเช่าบ้าน	297
2.3.8	การลดค่ารายปี	297
2.3.9	การลดค่าภาษี	309

2.3.10 การประเมินภาษีโดยวิธีเจ้าพนักงานประเมิน	316
2.3.10.1 ขั้นตอนการดำเนินการประเมิน	318
2.3.10.2 ขั้นตอนหลังจากได้ส่วนตรวจตรา	320
2.3.11 การจัดเก็บภาษี	331
2.3.11.1 หลักเกณฑ์การชำระภาษี	331
2.3.11.2 ระยะเวลาการชำระภาษี	335
2.3.11.3 วิธีการชำระภาษี	336
2.3.11.4 ภาษีค้างชำระและเงินเพิ่ม	336
2.3.11.5 การระงับข้อพิพาททางภาษี	344
2.3.11.6 การระงับข้อพิพาทในชั้นฝ่ายปกครอง : การขอให้พิจารณาการประเมินใหม่	344
2.3.11.7 การระงับข้อพิพาทในชั้นศาล	359
2.4 บทลงโทษ	364
ภาคผนวก	367
- พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475	369
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการยกเว้นภาษีอากรอันเกี่ยวแก่ทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พุทธศักราช 2477	385
- พระราชบัญญัติยกเลิกการเก็บภาษีบ้านอยู่เองในเขตเทศบาลบางแห่ง พุทธศักราช 2481	387
- พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ในเขตเทศบาล พุทธศักราช 2487	392
- ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 209 (พ.ศ. 2515)	395
- พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ในท้องที่นอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาล พ.ศ. 2516	396
- พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534	398
- คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ 1856/2550 เรื่อง การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน	406
บรรณานุกรม	447